

Številka: U-I-227/23-15

Datum: 14. 2. 2025

ODKLONILNO LOČENO MNENJE SODNIKA MARKA ŠORLIJA K ODLOČBI ŠT. U-I-227/23 Z DNE 22. 1. 2025

1. Državni svet v zahtevi za oceno ustavnosti 36.b, 36.c in 36.č člena ter tretje alineje 43. člena Zakona o zaščiti živali (v nadaljevanju ZZZiv) zatrjuje njihovo neskladje z 2. členom in drugim odstavkom 14. člena ter 33., 120. in 121. členom Ustave.

2. Večina sodnikov Ustavnega sodišča je presodila, da sta v neskladju z Ustavo šesti in sedmi odstavek 36.b člena ZZZiv, ne pa tudi ostale izpodbijane določbe zakona. V tem delu je moja presoja drugačna od večinske. Mnenja sem, da izpodbijane zakonske določbe v celoti ne morejo uspešno prestati preizkusa skladnosti z Ustavo.

3. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali (ZZZiv-F) je uvedel vrsto novosti, med drugimi tudi imenovanje kvalificiranih prijaviteljev nepravilnega ravnanja z živalmi. Navedena zakonska novela je že v osnovi slabo pripravljena, tako z normativnega kot s strokovnega vidika, še posebej to velja za ureditev kvalificiranih prijaviteljev.

4. Nujni pogoj vsakega zakonskega urejanja je poznavanje vsebine oziroma predmeta urejanja. Vsebina zakona mora omogočati ugotovitev volje in namena zakonodajalca. Načelo prilagajanja prava družbenim razmeram je eno od pomembnih načel pravne države (2. člen Ustave). Normiranje, katerega cilja ni mogoče ugotoviti, je v nasprotju s tem načelom, saj onemogoča ustavnosodno presojo upravičenosti oziroma nujnosti, primernosti in sorazmernosti predpisanih ravnanj za dosego ciljev zakona. Povedano drugače, pri pravnem normiranju mora biti vedno izkazana potreba po pravnem urejanju.

5. Primer nedoločenega pravnega urejanja je institut kvalificiranega prijavitelja. Ni jasno, ali ZZZiv v 36.b členu govori o njegovih nalogah, ko gre vendarle za predstavnika nevladne organizacije, ki deluje po načelu prostovoljnosti. Kvalificiranega prijavitelja pri njegovem delovanju zato ne veže poklicna dolžnost oziroma načelo profesionalnosti, katerega druga plat je odgovornost. Njegovo "kvalificiranost" zagotavlja 40-urni tečaj zahtevnih vsebin s področja biologije, fiziologije, obnašanja in zdravstvenega varstva živali ter predpisov, ki urejajo zaščito živali, in predpisov, ki urejajo postopke

inšpekcijskega nadzora in prekrškovne postopke. Kvalificirani prijavitelji se rekrutirajo med, tako pravi zakon, aktivnimi člani nevladnih organizacij.

6. Inovativna ureditev novega instituta je še posebej nejasna v drugem in tretjem odstavku 36.b člena ZZZiv. Kaj pomeni določba, da kvalificirani prijavitelj lahko pozove skrbnika živali k pravilnemu ravnanju in da v primeru neodzivnosti ali nadaljevanja kršitev lahko poda prijavo v reševanje upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo? Ali beseda "lahko" pomeni pooblastilo, da sme kvalificirani prijavitelj nalagati skrbniku živali določena ravnanja, ki jih je ta dolžan upoštevati ali gre zgolj za primeroma navedeno, kako lahko, povsem neobvezno, ravna, kadar meni, da skrbnik z živaljo neprimerno ravna? Predpis zanesljivo ne izpolnjuje zahteve po jasnosti in pomenski določljivosti, saj vsebine pravila ni mogoče ugotoviti kot tudi ni mogoče ugotoviti dolžnega ravnanja naslovnikov.

7. Koncept novega instituta kvalificiranega prijavitelja je nejasen in nedoločen. Večina v zakonu navedenih "nalog" kvalificiranega prijavitelja so ravnanja, ki jih lahko opravi oziroma izvede vsak državljan (prijava nepravilnega ravnanja z živalmi, fotografiranje živali z javnih površin itd.), ne da bi bilo treba to posebej določiti v ZZZiv. Upravičeno se zato zastavlja vprašanje, kaj je bil resnični cilj takšnega urejanja in ali ne gre v resnici za svojevrstno koncesijo¹ nevladnim organizacijam.

8. Nejasna torej nista le razveljavljena šesti in sedmi odstavek 36.b člena ZZZiv, ki določata, da lahko kvalificiran prijavitelj v primeru, ko se ne strinja z ugotovitvami pristojnega organa za veterinarstvo, zahteva ponovno presojo.

9. Dejstvo, da se morebitni ostanek kupnine prodaje odvzete živali ne vrne njenemu nekdanjemu skrbniku, posega v njegovo lastninsko pravico, ki jo varuje 33. člen Ustave. Nепrepričljiva je utemeljitev, ki ločuje trajen odvzem živali od njene prodaje, češ prodana žival ni več v lasti bivšega skrbnika (lastnika). Ni videti razlogov, da potem, ko so poplačani stroški v zvezi z odvzemom živali, ostanka kupnine ne bi dobil razlaščen lastnik. Pri tem je potrebno še dodati, da je ureditev, ki stimulira posameznika, društvo ali nevladno organizacijo, da prijavlja kršitve zakona zaradi materialnih koristi, obremenjena s potencialnim nasprotjem interesov.

10. Po mojem mnenju bi bilo treba vse izpodbijane določbe zakona razveljaviti.

Marko Šorli
Sodnik

¹ Po SSKJ koncesija, korist, ugodnost.